

Bestuursinformatiebrief

2020-5 *(Publicatiedatum 27 augustus 2020)*

Aanpak Waaiersluiscomplex te Gouda

Aan het waaiercomplex zijn de komende jaren werkzaamheden noodzakelijk om het onderhoudsniveau op peil te brengen en de waterveiligheid te verbeteren. De renovatieopgave volgt uit de overdracht van de GHJ van Rijkswaterstaat naar HDSR en het wegnemen van achterstallig onderhoud. De verbeteropgave volgt uit de veiligheidstoetsing die in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) is ondergebracht. De oplossing voor de reeds bekende renovatieopgave is door het projectteam GHJ inmiddels uitgewerkt; de oplossing voor de veiligheidsopgave lijkt voor de hand te liggen (dit wordt momenteel nog inhoudelijk getoetst) en wordt momenteel door het projectteam GHJ-Noord/Waaiersluiscomplex nader uitgewerkt. Tussen de veiligheidsopgave en de renovatieopgave van het Waaiersluiscomplex bestaan raakvlakken en mogelijke kansen om het een met het ander op te lossen. Beide opgaven zijn vrij technisch van aard, hebben weinig ruimtelijke impact en overlappen elkaar. Bovendien zijn beide opgaven urgent (vanuit waterveiligheid en onder andere de Arbo-wetgeving). Het college is voornemens om beide opgaves in één project uit te voeren. Gezien de bijzondere locatie (knooppunt met drie waterschappen) en de cultuurhistorische waarde van het Waaiersluiscomplex wordt daarbij een aantal kansen gezien om met het project een bijdrage te leveren aan de leefomgeving (maatschappelijke meerwaarde). Onderzocht worden de mogelijkheden om de informatievoorziening te verbeteren in combinatie met de inrichting van beperkte recreatieve voorzieningen. Het betreft dan informatie over het Rijksmonument, de bijzondere waaierdeuren en het belang van het Waaiercomplex in relatie tot de taken van waterschappen. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met de buurwaterschappen Schieland en Krimpenerwaard en Rijnland. Gezien de relatief beperkte omvang van de veiligheidsopgave, de voor de hand liggende oplossing hiervoor en de conclusies van de al uitgevoerde analyse op meekoppelkansen, is een uitgebreide verkenningsfase niet meer nodig. Het HWBP biedt dan de mogelijkheid om in een keer subsidie aan te vragen voor het gehele project (verkenning, planuitwerking en realisatie) als daarbij de risico's aantoonbaar laag blijven. Met één plan van aanpak ten behoeve van één kredietvoorstel en één subsidieaanvraag voor het gehele project, worden administratieve lasten aanzienlijk beperkt en wordt tevens tijd bespaard. Het kredietvoorstel komt dit najaar aan de orde in het Algemeen Bestuur.

Gevolgen uitstel inwerkingtreding Omgevingswet voor HDSR

De nieuwe invoeringsdatum voor de Omgevingswet is door de 2e kamer vastgesteld op 1-1-2022 en de gevolgen hiervan voor HDSR lijken tot nu toe beperkt te zijn. Het programma implementatie Omgevingswet blijft de oorspronkelijke hoofdplanning hanteren en in de vastgestelde uitgangspunten voor de ontwerp-waterschapsverordening is al voorzien om gebruik te maken van de overgangperiode van 2 jaar (AB-besluit van 4 maart 2020).

De benodigde structurele capaciteit voor de nieuwe beheer- en ontwikkeltaak is voorzien en begroot (VJN 2020) in 2021. Het maken van het Waterbeheerprogramma (WBP) ligt op schema en is voor de nieuwe invoeringsdatum gereed. De grote projecten worden daar waar nodig al voorbereid volgens de aanpak van de nieuwe figuur 'Projectbesluit'; de overgangstermijn borgt de juridische status. De aansluiting op het DSO is inmiddels gerealiseerd, dit ligt 'klaar' op de plank en de latere ingangsdatum heeft daarop geen invloed. Wel zullen vergunningverlening en toezicht 'eigen werk' een jaar later van kracht worden, waarmee ook de daarvoor benodigde structurele capaciteit later wordt ingezet. De door het AB ter beschikking gestelde Bestemmingreserve Omgevingswet is en blijft toereikend voor de implementatiekosten. In de begroting van 2021 zijn de structurele kosten van licenties en beheercapaciteit opgenomen en gedekt. De voorziene extra exploitatielasten die optreden bij het daadwerkelijk van kracht worden van de Omgevingswet zijn mee uitgesteld naar 2022. Het uitstel geeft voor HDSR geen extra werkzaamheden.

Jaaroverzicht 2019 VTH

Elk jaar legt het college, als bevoegd gezag voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) door het waterschap, in een jaaroverzicht vast welke van de activiteiten van het Jaarplan van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) zijn uitgevoerd. Volgens het Besluit omgevingsrecht moet jaarlijks een evaluatie plaatsvinden of de gestelde doelen uit dit programma zijn bereikt. Daarnaast is het jaarverslag bedoeld om de provincie Utrecht in staat te stellen haar interbestuurlijke toezichtrol te vervullen. Daarbij controleert de provincie of voldaan wordt aan de wettelijke eisen.

Ook in 2019 heeft de Omgevingswet veel inspanning en aandacht gevraagd. Geconcludeerd kan worden dat HDSR, in samenwerking met andere disciplines, goed op het spoor zit:

- In 2019 heeft HDSR met veel denkracht meegedaan in de landelijke voorhoede, om de concepten van het digitaal stelsel omgevingswet operationeel te maken in digitale oplossingen en voor de digitale dienstverlening.
- In provinciaal verband en regionale verbanden heeft HDSR met andere bevoegde gezagen pilots uitgevoerd en de basis gelegd voor de toekomstige één loketbeleving voor initiatiefnemers.
- Intern is geïnvesteerd in doordenken van de doorwerking van de Omgevingswet in operationele werkprocessen en – continu voortschrijdend - in de kijkwijze 'samen met' en 'ja, mits', in afweging met het hanteren van grenzen vanuit het belang van waterbeheer.

De nieuwe keur is goed ontvangen. Het heeft geleid tot lastenverlichting voor de initiatiefnemers. Er is aanvullend een mechanisme tot stand gebracht om de uitvoeringsregels vitaal te houden met de verbeterpunten die van buiten en van binnen worden aangedragen. Het jaaroverzicht 2019 VTH kunt u vinden in iBABS onder 'Overzichten' in rubriek [08 'Informatie van college D&H'](#).

Toekenningen 2021 Impulsregeling Water in de Leefomgeving

Dit jaar hebben 7 gemeenten laten zien dat ze (wederom) geïnteresseerd zijn om samen met het waterschap te werken aan water in de stedelijke leefomgeving. Voor het eerst heeft de gemeente Krimpenerwaard een voorstel ingediend. Er zijn 17 van de 18 ingediende voorstellen maatregelen (met een totaal projectenbudget van ca. € 5,8 mln.) ingediend en bijdragen gevraagd tot een totaal van bijna € 0,9 mln. Veel maatregelen zijn integraal en verbeteren zowel de waterkwaliteit als waterkwantiteit, vergroten de beleving van water en voorkomen problemen door klimaatverandering.

Voor de toepassing van deze regeling is € 0,65 mln. beschikbaar en daarom moesten wederom keuzes worden gemaakt bij het toekennen van de financiële bijdragen van HDSR, zoals blijkt dit overzicht:

Gemeente	Project titel	Totale kosten volgens gemeente	Door gemeente aangevraagde bijdrage	Bijdrage vanuit Impulsregeling HDSR
Bunnik	Klimaatbestendige Oranjebuurt	€4.320.000	€ 100.000	€ 60.000
Krimpenerwaard	Montignylaan en Halve Maan	€ 117.500	€ 43.000	€ 43.000
Lopik	Verbeteren doorstroming Cabauw Oost	€ 48.511	€ 24.255	€ 24.250
Nieuwegein	Drijvend groen "versteende" watergang Putter Doorslag	€ 24.000	€ 12.000	€ 12.000
Nieuwegein	Oplossen kroosprobleem Schansen-Noord	€ 80.000	€ 40.000	€ 40.000
Nieuwegein	Circulair drijvend groen "versteende" watergang Vosseweide	€ 20.000	€ 10.000	€ 10.000
Utrecht	Klimaatbestendig inrichten van het Hooghiemstraplein	€ 105.000	€ 52.500	€ 52.500
Utrecht	Aanleggen natuurvriendelijke oevers ISU Science Park	€ 81.500	€ 40.750	€ 40.750

Gemeente	Project titel	Totale kosten volgens gemeente	Door gemeente aangevraagde bijdrage	Bijdrage vanuit Impulsregeling HDSR
Utrecht	Aanpak wateroverlast en blauwalg in Veldhuizerplas (Kloosterpark-Meentpark)	€ 233.000	€ 116.500	€ 100.000
Utrecht	Robuuster watersysteem Kasteeltuin Nijeveld	€ 200.000	€ 100.000	€ 50.000
Utrecht	Aanleg natuurvriendelijke oevers MFA De Voorn (Langeraksingel)	€ 30.000	€ 15.000	€ 15.000
Utrecht	Aanleg natuurvriendelijke oevers NPD strook, Brilledreef	€ 45.000	€ 22.500	€ 22.500
Utrecht	Aanpak kroosproblematiek Seychellen, Lunetten	€ 46.000	€ 23.000	€ 23.000
Woerden	Vervangen duikers Molenvliet	€ 220.000	€ 95.500	€ 79.500
Zeist	Natuurvriendelijke oevers Buitenplaatsen Landgoed Hoog Beek & Royen en Pavia	€ 200.000	€ 100.000	€ 60.000
Zeist	Natuurvriendelijke oevers Pestersbosje	€ 20.000	€ 10.000	€ 10.000
Zeist	Ombouwen VGS naar GS en dichtzetten riooloverstorten	€ 40.000	€ 20.000	€ 7.500
				€ 650.000

Evaluatie Keur HDSR 2018

Op 1 mei 2019 is de nieuwe keur in werking getreden; er wordt nu dus iets meer dan een jaar mee gewerkt. Ingevolge de door het AB aangenomen motie 'Evaluatie Keur (nr. 2018-8)' wordt het college gevraagd om uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van de Keur HDSR 2018, maar voor de inwerkingtreding van de waterschapsverordening ingevolge de Omgevingswet, een evaluatiekader op te stellen. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is weliswaar inmiddels uitgesteld tot 1-1-2022, maar dat neemt niet weg dat nu wel met de voorbereidingen van de evaluatie gestart gaat worden en langs deze weg wil het college het AB op de hoogte brengen van de opzet van de evaluatie. De notitie 'Opzet voor een evaluatiekader Keur HDSR 2018' kunt u vinden onder 'Overzichten' in iBABS, in rubriek [08 Informatie van college D&H](#).

Visie en strategie voor een toekomstbestendig watersysteem

We zien en verwachten dat er in de toekomst veranderingen zullen zijn in het klimaat, in het gebruik van de ruimte en in de maatschappelijke opvattingen over wat wordt verwacht van het waterschap. Dat heeft ook gevolgen voor het (hoofd)watersysteem van HDSR. Om de uiteindelijke besluitvorming over de ontwikkeling van dit (hoofd)watersysteem te faciliteren en voorbereiden, heeft het college zich het hoofd gebogen over voor welke toekomstige systeemuitdagingen we komen te staan, welke visie moet worden geformuleerd voor het (hoofd)watersysteem van de toekomst en welke kansrijke adaptieve strategieën moeten worden geformuleerd om de visie te realiseren. Dit als opmaat naar het gesprek hierover met het algemeen bestuur, eerst in een thematische vorm en later in besluitvormende zin (voorjaarsnota 2021, WBP).

De bedoeling is dat het thematische gesprek langs twee lijnen wordt gevoerd:

- welke mogelijke toekomstige fysieke - ruimtelijke – en maatschappelijke ontwikkelingen zijn aan de orde en hoe flexibel en veerkrachtig is het watersysteem met het oog op deze ontwikkelingen;
- wat zijn kansrijke strategieën voor het waterschap en gebiedspartners om een toekomstbestendig watersysteem te realiseren;

In de komende maanden komt dit onderwerp aan de orde in een van de geplande thema-avonden voor het algemeen bestuur.

Voortgang en resultaten van samenwerking waterketen

Jaarlijks wordt de voortgang van het resultaat van de regionale samenwerking in de waterketen in beeld gebracht. Dit is één van de landelijke afspraken uit het Bestuursakkoord Water (BAW 2011). Deze afspraken hebben betrekking op de beperking van de kosten, het verhogen van de kwaliteit (professionaliteit) en het verminderen van de kwetsbaarheid (de 3 K's). Het BAW is in 2011 afgesloten en heeft een looptijd tot eind 2020. Landelijk wordt het BAW afgerond met een passende afsluiting in januari 2021. Dit jaar is de laatste monitor verschenen van de voortgang van de afspraken en de Unie van Waterschappen heeft over dit thema een laatste ledenbrief uitgebracht. Opnieuw blijkt uit de monitor dat er landelijk goede voortgang is geboekt met het behalen van de bovengenoemde doelen. Onze regio Water&Klimaat (vml. Winnet) heeft de doelstelling voor wat betreft een kostenbesparing 15,2 miljoen / euro per jaar ruim gehaald. De monitor geeft met een doelrealisatie van 125 – 150% een mooi resultaat.

Sinds 2012 is er in onze regio fors ingezet op de samenwerking in de waterketen met name procesmatig, er zijn dan ook veel samenwerkingsprojecten opgepakt en afgerond. Dat heeft de samenwerking veel gebracht en wordt ook doorgezet in de nieuwe samenwerking Water & Klimaat. Dit leidt niet tot een structurele verandering in de wijze waarop we samenwerken; wel zien we dat hiermee de inhoudelijke focus in de regio wat meer is komen te liggen op klimaatadaptatie. In dat kader wordt momenteel o.a. de Ruimtelijke Adaptatie Strategie (RAS) opgesteld.

De betreffende ledenbrief van de UvW van 20 mei 2020, alsmede de bij die brief behorende bijlage, kunt u aantreffen onder 'Overzichten' in iBABS, in de rubriek [08 Informatie van college D&H](#).

Definitieve gunning project 'Sterke Lekdijk een feit

De definitieve gunning van project Sterke Lekdijk heeft inmiddels plaatsgevonden. Vanaf 1 september gaan de innovatiepartners Mourik Infra B.V., Van Oord Nederland B.V. en de combinatie Heijmans Infra B.V. – GMB Civiel B.V. – de Vries en van de Wiel B.V. (Lek ensemble) aan de slag. Er is geen bezwaar aangetekend, wat aangeeft dat het belang van Innovatiepartnerschap door de markt erkend wordt. Alleen met samenwerking en de durf om te innoveren kunnen innovaties vanuit de markt op grote schaal worden uitgerold. De partners komen in de planuitwerkingsfase aan boord en vormen een gezamenlijk team met het waterschap.

Op woensdag 26 augustus 2020 heeft in klein comité – in verband met corona - de ondertekening plaatsgevonden van de Samenwerkingsovereenkomst tussen HDSR en de innovatiepartners.